

KUBA

1. Informacje ogólne

- powierzchnia – 110,6 tys.km²,
- ludność – 11,2 mln,
- stolica – Havana,
- PKB (PPP, 2017) – 137,1 mld USD,
- PKB per capita (PPP, 2017) – 12,300 USD,
- wzrost gospodarczy: 1,7%(2017),
- inflacja – 5,9 % (2018),
- stopa bezrobocia – 2,6 % (2017),
- wartość eksportu – 2,63 mld USD (2017),
- główni partnerzy w eksporcie – Wenezuela (17,8 %), Hiszpania (12,2 %), Rosja (7,9%), Indonezja (4,5 %),
- główne produkty w eksporcie – oleje mineralne, nikiel, farmaceutyki, cukier, tytoń, ryby, owoce cytrusowe, kawa,
- wartość importu – 11,06 mld USD (2017),
- główni partnerzy w imporcie – Brazylia (24,3 %), Chiny (18,7 %), USA (12,5 %), Niemcy (5,5 %),
- główne produkty w imporcie – ropa naftowa, art. rolno-spożywcze, urządzenia i maszyny, chemikalia,

2. Współpraca gospodarcza między Kubą a Polską nie jest regulowana żadnymi umowami dwustronnymi.

3. Kuba jest tradycyjnym partnerem handlowym Polski w regionie Karaibów, wzajemne obroty handlowe w 2018r. wyniosły 24,7 mln USD, **z dominującą przewagą naszego eksportu - 19,5 mln USD**. Niestety w 2018r. odnotowaliśmy znaczny spadek eksportu (o ok. 54%). Wynikało to z bardzo trudnej sytuacji budżetowej Kuby, m.in. z powodu znacznego zmniejszenia liczby turystów amerykańskich (tzw. afera z naświetlaniem dyplomatów), niekorzystnych warunków pogodowych (cyklony, powodzie), co z kolei spowodowało konieczność ograniczenia importu, w tym w zakresie art. rolno-spożywczych, które do tej pory były naszym głównym towarem eksportowym.

Wartość polsko-kubańskich obrotów handlowych (w mln USD)

	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika 2018/2017
Obroty	38,0	56,6	50,3	45,8	24,7	50,1%
Eksport	33,7	54,8	+48,6	42,5	19,5	41,7%
Import	4,2	1,8	1,7	3,2	5,2	215,4%
Saldo	+29,5	+52,9	+ 46,8	+ 39,3	+ 14,42	

Mimo pogarszającej się sytuacji gospodarczej na Kubie **w I połowie 2019 r. odnotowano istotny wzrost eksportu polskich towarów na wyspę, a jego wartość wyniosła 28,23 mln EUR (w porównaniu do 9,3 mln euro w I półroczu 2018 r.)**. Znaczną część towarów stanowiły dostawy mięsa oddzielanego mechanicznie i części kurczaka na mocy umowy podpisanej w lutym br. podczas misji kubańskiej centrali importowej Alimport w Polsce. Większa część dostaw w ramach ww. umowy będzie realizowana w II połowie roku, co pozwala przypuszczać, że wolumen polskiego eksportu na rynek kubański w br. wzrośnie do poziomu porównywalnego do eksportu z lat 2015 i 2016 (niemal 50 mln euro rocznie). Jest to duży sukces polskich przedsiębiorców, gdyż ze względu na brak dewiz kubańskie władze dążą do ograniczenia importu oraz zmniejszają wydatki zagraniczne, co w ostatnich miesiącach negatywnie wpłynęło na obroty z innymi państwami unijnymi (powiększanie zadłużenia lub zmniejszanie zamówień)

Główne produkty w polskim eksporcie: zboża , mleko/ śmietana w proszku , podroby drobiowe, mleko/ śmietana, silniki turbośmigłowe, części do samolotów, karmy dla zwierząt, masło, sery, wieprzowina,

Główne produkty w polskim imporcie: sok pomarańczowy, sok grejpfrutowy , rum , tytoń, cygara, kawa,

4. **Perspektywiczne dziedziny polskiego eksportu to:** sektor spożywczy, w tym art. rolno-spożywcze oraz dostawy maszyn i urządzeń dla tego sektora, górnictwo -dostawy maszyn i urządzeń dla tego sektora, przemysł stoczniowy dostawy i remonty statków/kutrów rybackich, energetyka- w tym odnawialne źródła energii (energia fotowoltaiczna, wiatrowa) przemysł maszynowy -m.in. kompleksowe linie produkcyjne dla przemysłu meblarskiego, przemysł farmaceutyczny - leki, art., higieniczne, wyposażenie i sprzęt medyczny, turystyka – wyposażenie hoteli, przemysł mineralny – nawozy.

5. **Dostęp do rynku dla towarów i usług**

Kuba nie należy do łatwych rynków. Wszystkie ważne decyzje o charakterze ekonomicznym i handlowym były do tej pory podejmowane na szczeblu politycznym. **24 lutego 2019r. kubańczycy w ogólnokrajowym referendum zatwierdzili zmiany w konstytucji wprowadzone przez parlament w lipcu 2018r.** Nowa konstytucja m.in. legalizuje własność prywatną, likwiduje ograniczenia dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, przywraca urząd premiera i wprowadza limit dwóch pięcioletnich kadencji dla przewodniczącego rady

państwa. Są to jednak zmiany stosunkowo propagandowe i nadal większa część gospodarki pozostanie pod ścisłą kontrolą państwa. Pomimo odczuwalnych braków na rynku, również w zakresie podstawowych produktów spożywczych, dostęp do niego jest utrudniony nie tylko z przyczyn politycznych, lecz także z powodu skomplikowanych procedur zakupowych oraz wygórowanych oczekiwań strony kubańskiej w odniesieniu do kredytowania dostaw z zagranicy lub długich terminów odroczenia płatności. Wydaje się, że najlepszą formą wejścia na rynek jest znalezienie odpowiedniego partnera kubańskiego, zainteresowanego importem towarów lub usług z Polski, posiadającego autoryzację Banku Centralnego na wydatkowanie środków i licencję importową obejmującą produkty oferowane przez polską firmę. Kanały dystrybucji znajdują się do chwili obecnej pod całkowitą kontrolą firm państwowych powiązanych z danym sektorem towarowym.

Nowe prawo gospodarcze w większym stopniu dopuszcza udział inwestycji zagranicznych w gospodarce Kuby, z wyjątkiem takich sektorów jak oświata, służba zdrowia czy przemysł militarny.

6. **Kwestia kubańskiego zadłużenia wobec Polski**- należności na rachunkach likwidacyjnych powstałe w wyniku dodatniego salda na rzecz Polski z tytułu polskiego eksportu w latach 80-tych wyniosły 62 613 315 XTR (rubli transferowych), co stanowi równowartość w PLN: 13 148 796 (stan na czerwiec 2017 r., źródło: BGK), sprawę prowadzi MF, bez rozwiązania tej kwestii niemożliwe będzie zaoferowanie Kubie preferencyjnych kredytów na zakup polskich towarów.
7. **W dniach 22-26 marca 2018 r. na Kubie przebywała polska misja biznesowa zorganizowana przez KIG**, pod przewodnictwem Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pana Pawła Chorążego. W składzie delegacji znaleźli się przedstawiciele 10 polskich firm (branże: rolno-spożywcza, medyczna/ farmaceutyczna/kosmetyczna, budowlana oraz motoryzacyjna). Wizycie towarzyszyło połączone z sesją B2B polsko-kubańskie forum gospodarcze oraz konsultacje gospodarcze w resortach: handlu i inwestycji zagranicznych, energetyki i górnictwa, turystyki, w banku centralnym, a także rozmowy w wybranych miejscowych firmach.
8. **20 września 2018r. w MSZ odbyły się polsko-kubańskie konsultacje polityczne na szczeblu wiceministrów SZ** (ze strony polskiej Bartosz Cichocki, ze strony kubańskiej Ana Teresita Gonzalez). Podczas konsultacji dokonano przeglądu dwustronnych relacji, jak również wymieniono poglądy nt. sytuacji w obu regionach (w tym relacje Kuba-USA, Kuba-UE). Konsultacje stanowiły kontynuację dialogu politycznego (po 30- letniej przerwie) zainicjowanego podczas wizyty MSZ Witolda Waszczykowskiego na Kubie w czerwcu 2017r. Podczas konsultacji omówiono także polsko-kubańskie relacje gospodarcze, w tym wymianę handlową, zwracając uwagę na jej stosunkowo niewielką wartość, nieadekwatną do możliwości eksportowych polskiej gospodarki.